Intitulé

Gedragscode raadsleden gemeente Harderwijk 2025

De raad van de gemeente Harderwijk;

gelezen het voorstel van het presidium van de gemeenteraad van 7 januari 2025

gelet op artikel 15, derde lid, van de Gemeentewet ;

besluit

vast te stellen de ‘Gedragscode raadsleden gemeente Harderwijk 2025.’

# Gedragscode voor raadsleden van de gemeente Harderwijk.

**Inleiding**

Het doel van deze gedragscode is om raadsleden een houvast te bieden bij het bepalen van normen met betrekking tot de integriteit van het bestuur. De code bevat regels zowel voor het bestuursorgaan in zijn geheel als voor raadsleden afzonderlijk.

De code geeft niet per definitie regels die rechtskracht hebben, maar heeft vooral bestuurlijke en politieke relevantie. Raadsleden zijn op de naleving van gedragscodes aanspreekbaar en wanneer zij zich er niet aan houden kan dat gevolgen hebben voor hun functioneren en voor hun positie. Naast deze code bestaan er voorschriften die in wetten of elders geregeld zijn, bijvoorbeeld over fraude, valsheid in geschrifte en over nevenfuncties. Dergelijke voorschriften zijn niet in deze code opgenomen. De van toepassing zijnde bepalingen in de Gemeentewet, Wetboek van Strafrecht, Wet Openbaarheid van Bestuur en de gemeentelijke verordeningen worden niet in de gedragscode herhaald.

De code bevat zowel normen over hoe in een bepaalde situatie te handelen, als regels over procedures die moeten worden gevolgd. Procedurele afspraken kunnen een onlosmakelijk onderdeel zijn van een gedragsregel en de transparantie en daarmee de controleerbaarheid vergroten.

De code bestaat uit twee onderdelen. Deel I is de leidraad voor bestuurlijke integriteit. Deze Leidraad beschrijft een aantal kernwaarden van bestuurlijke integriteit en plaatst daarmee het vraagstuk in een breder kader. Zij vormen de algemene uitgangspunten voor de gedragscode. Tevens bevat deel I een beknopte beschrijving van de normen in de gedragscode.

Deel II bevat de feitelijke gedragsregels, waarbij een aantal thema's wordt onderscheiden:
- algemene bepalingen
- belangenverstrengeling en aanbesteding
- nevenfuncties
- informatie
- aannemen van geschenken
- bestuurlijke uitgaven
- declaraties
- gebruik van gemeentelijke en provinciale voorzieningen
- reizen buitenland

## Deel I Leidraad voor bestuurlijke integriteit

Raadsleden van de gemeente Harderwijk stellen bij hun handelen de kwaliteit van het openbaar bestuur centraal. Integriteit van het openbaar bestuur is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De belangen van de gemeente Harderwijk en in het verlengde daarvan die van de inwoners en instellingen, zijn het primaire richtsnoer.

Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen. Verantwoording wordt intern afgelegd aan collega raadsleden, maar ook extern aan organisaties en inwoners, instellingen en bedrijven voor wie raadsleden hun functie vervullen.
Een aantal kernwaarden is daarbij leidend en plaatst bestuurlijke integriteit in een breder perspectief:

**Dienstbaarheid**
Raadsleden nemen de verantwoordelijkheid voor de behartiging van het algemeen belang. Een raadslid is dienstbaar aan het algemeen belang van alle individuen en instanties in de gemeente Harderwijk.

**Functionaliteit**
Handelingen van raadsleden hebben altijd een herkenbare relatie met hun functie in het gemeentelijk bestuur en met het algemeen belang. Daarom gaat een raadslid eerlijk om met declaraties en het gebruik van gemeentelijke eigendommen en voorzieningen.

**Onafhankelijkheid**
Het handelen van raadsleden kenmerkt zich door onpartijdigheid. Zij vermijden (iedere schijn van) belangenverstrengeling. Daarom accepteert een raadslid geen nevenfuncties, geen giften en geen geschenken, die zijn of haar onafhankelijke positie beïnvloeden en die een onduidelijk beeld scheppen over de onpartijdige positie van het raadslid.

**Openheid**
Raadsleden erkennen dat democratisch bestuur de bereidheid vraagt tot het afleggen van verantwoording. Daarom is een raadslid open en transparant over het handelen en de beweegredenen daarvoor.

**Betrouwbaarheid**
Op een raadslid kan men rekenen. Een raadslid is zich bewust van de voorbeeldfunctie.
Daarom houden raadsleden zich aan hun afspraken en misbruiken zij de informatie die zij uit hoofde van hun functie krijgen, niet.

**Zorgvuldigheid**
Een raadslid behandelt elk individu en elke instantie gelijkwaardig en toont respect. Een raadslid weegt hun belangen zorgvuldig af.

**Verantwoordelijkheid**
Een raadslid draagt zelf verantwoordelijkheid. Elk raadslid weegt af wat wel en niet kan met het oog op integriteit. Bij twijfel maakt een raadslid dilemma's bespreekbaar.

Deze leidraad is het toetsingskader voor het gedrag van raadsleden. Gedragingen kunnen de toets aan deze leidraad doorstaan.

## Deel II Gedragscode bestuurlijke integriteit

### Algemene bepalingen

1.1 Deze gedragscode geldt voor alle leden van de gemeenteraad en de fractievertegenwoordigers van de gemeente Harderwijk.
1.2 In gevallen waarin de code niet voorziet of waarbij de toepassing niet eenduidig is, vindt bespreking plaats in de gemeenteraad.
1.3 De code is openbaar en dus door derden te raadplegen.
1.4 De leden van de gemeenteraad ontvangen bij hun aantreden een (digitaal) exemplaar van de gedragscode.

### 2 Belangenverstrengeling en aanbesteding

2.1 Een raadslid doet opgave van zijn financiële belangen in ondernemingen en organisaties waarmee de gemeente zakelijke betrekkingen onderhoudt. De opgave is openbaar en door derden te raadplegen.
2.2 Bij (de keuze van) privaat-publieke samenwerkingsrelaties voorkomt het raadslid bevoordeling en de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen; kwaliteit en de maatschappelijke belangen die de gemeente behartigt zijn hierbij leidend.
2.3 Een raadslid die familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de gemeente, onthoudt zich van deelname aan de beraadslagingen en besluitvorming over de betreffende opdracht.
2.5 Een raadslid neemt van een aanbieder van diensten aan de gemeente geen faciliteiten of diensten aan. Daarmee voorkomt het raadslid dat de onafhankelijke positie ten opzichte van de aanbieder wordt beïnvloed.

### 3 Nevenfuncties

3.1 Een raadslid vervult geen nevenfuncties waarbij strijdigheid is of kan zijn met het belang van de gemeente.
   a. Een raadslid vervult bij voorkeur geen bestuurlijke nevenfuncties in de eigen gemeente met uitzondering van de functie die noodzakelijk is om te voorzien in een hoofdinkomen (arbeidsovereenkomst).
3.2 Een raadslid maakt melding van alle nevenfuncties waarbij tevens wordt aangegeven of de functie wel of niet bezoldigd is. Deze gegevens worden openbaar gemaakt.
3.3 De kosten die een raadslid maakt in verband met een nevenfunctie uit hoofde van het ambt (zogenaamde ‘q.q.-nevenfunctie’), worden vergoed door de instantie waar de nevenfunctie wordt uitgeoefend.
3.4 Een raadslid die een nevenfunctie wil vervullen anders dan uit hoofde van het ambt, bespreekt dit voornemen in de fractie. Daarbij wordt besproken hoe er wordt gehandeld als er iets in de raads- en/of commissievergaderingen aan de orde komt dat de nevenfunctie raakt. Daarbij komt tevens aan de orde hoe wordt gehandeld met betrekking tot eventuele vergoedingen en de te maken kosten.

## 4 Informatie

4.1 Een raadslid gaat zorgvuldig en correct om met informatie waarover het raadslid uit hoofde van het ambt beschikt. Het raadslid verstrekt nooit vertrouwelijke informatie aan derden.

4.2 Een raadslid houdt geen informatie achter, tenzij deze vertrouwelijk is en het niet geven van informatie mogelijk is op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.

4.3 Een raadslid maakt niet ten eigen bate of van persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen informatie.

## 5 Aannemen van geschenken

5.1 Onder geschenken en giften wordt onder andere verstaan: kleine attenties, cadeaus, toegangskaarten, diners, lunches, waardebonnen etc.

5.2 Geschenken en giften die een raadslid uit hoofde van het ambt ontvangt en die een waarde van 50 Euro of meer vertegenwoordigen, worden gemeld in het presidium en geregistreerd. Deze geschenken zijn eigendom van de gemeente. Er wordt een gemeentelijke bestemming voor deze gekregen geschenken gezocht.

5.3 Indien een raadslid geschenken of giften ontvangt die een waarde van minder dan 50 Eeuro vertegenwoordigen, kunnen deze in afwijking van het bovenstaande worden behouden. Ze moeten te allen tijden worden gemeld bij de fractievoorzitter, die hiervan een registratie bijhoudt.

5.4 Geschenken en giften worden niet op het huisadres ontvangen. Indien dit toch is gebeurd, wordt dit gemeld in de fractie. Geschenken en giften die een waarde van meer dan 50 euro vertegenwoordigen, worden teruggestuurd.

5.5 Geschenken en giften waarvan een raadslid vermoedt, of kan vermoeden, dat een tegenprestatie wordt verwacht, mogen niet aangenomen worden.

## 6 Bestuurlijke uitgaven

6.1 Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond.

6.2 Ter bepaling van de functionaliteit van bestuurlijke uitgaven worden de volgende criteria gehanteerd.

- Met de uitgave is het belang van de gemeente gediend

en

- De uitgave vloeit voort uit de functie.

## 7 Declaraties

7.1 Het raadslid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

7.2 Declaraties worden afgewikkeld volgens de daartoe vastgestelde regelingen en administratieve procedures.

7.3 Een declaratie wordt ingediend door middel van een daartoe vastgesteld formulier. Bij het formulier wordt een betalingsbewijs gevoegd en op het formulier wordt de functionaliteit van de uitgave vermeld.

7.4 Gemaakte kosten worden binnen een maand of een daartoe in de vastgestelde regelingen aangegeven termijn gedeclareerd. Eventuele voorschotten worden voorzover mogelijk binnen een maand afgerekend.

7.5 De griffier is verantwoordelijk voor een deugdelijke administratieve afhandeling en registratie van declaraties. Declaraties van raadsleden worden administratief afgehandeld door medewerkers van de betreffende administratie.

7.6 In geval van twijfel omtrent een declaratie van een raadslid, wordt deze voorgelegd aan het presidium. Zonodig wordt de declaratie ter besluitvorming aan het presidium voorgelegd.

## 8 Gebruik van gemeentelijke en provinciale voorzieningen

8.1 Gebruik van gemeentelijke eigendommen of voorzieningen voor privé-doeleinden is in beginsel niet toegestaan.

8.2 Regels voor het gebruik van internet zijn conform de vastgestelde regels voor het ambtelijk personeel.

## 9 Reizen buitenland

9.1 Een raadslid dat het voornemen heeft uit hoofde van het ambt van raadslid een buitenlandse reis te maken, heeft toestemming nodig van het presidium. De gemeenteraad wordt van het besluit van het presidium op de hoogte gesteld.

9.2 Een raadslid dat het voornemen van een reis bij het presidium meldt, verschaft alle informatie over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap en de geraamde kosten.

9.3 Uitnodigingen voor reizen, werkbezoeken en dergelijke op kosten van derden worden altijd besproken in het presidium en onder meer getoetst op het risico van belangenverstrengeling. Het gemeentelijk belang van de reis is doorslaggevend voor de besluitvorming.

9.4 Van de reis als bedoeld in artikel 9.1 wordt een verslag opgesteld en bij het presidium aangeleverd.

9.5 Het ten laste van de gemeente meereizen van de partner van een raadslid is uitsluitend toegestaan wanneer dit gebeurt op uitnodiging van de ontvangende partij en als het belang van de gemeente daarmee gediend is. Het meereizen van de partner wordt bij de besluitvorming van het presidium betrokken.

9.6 Het anderszins meereizen van derden op kosten van de gemeente is niet toegestaan. Het meereizen van derden op eigen kosten is toegestaan en wordt in dat geval bij de besluitvorming van het presidium betrokken.

9.7 Het verlengen van een buitenlandse dienstreis voor privé-doeleinden is toegestaan, mits dit is betrokken bij de besluitvorming van het college c.q de agendacommissie. De extra reis- en verblijfkosten komen volledig voor rekening van het college- en raadslid.

9.8 De in verband met de buitenlandse dienstreis gedane functionele uitgaven worden vergoed conform de geldende regelingen. Uitgaven worden vergoed voorzover zij redelijk en verantwoord worden geacht.

## 10 Jaarlijks integriteitsverslag raadsleden

10.1 De gemeenteraad publiceert jaarlijks een openbaar (op de gemeentelijke website) integriteitsverslag van de gemeenteraad waarin:

a. Een overzicht van alle nevenfuncties per raadslid en fractievertegenwoordiger + gegevens van de betreffende organisaties.

b. Een overzicht van alle uit hoofde van het ambt van raadslid en de functie als fractievertegenwoordiger ontvangen geschenken (<€50 mag behouden worden, >€50 gaat naar de gemeente) + gegevens van de organisaties/gelegenheden waarvan of waar het geschenk ontvangen is.

c. Overzicht van alle gemaakte buitenlandse reizen uit hoofde van het ambt van raadslid. Onder vermelding van het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap en de gemaakte kosten. De gegevens van de organisatie of persoon door welke de reis georganiseerd is en/of de organisatie(s) en persoon/personen die bezocht is (zijn)

## 11 Protocol 'omgang met een vermoeden van integriteitsschendingen'.

11.1 De gemeenteraad heeft een 'Protocol omgang met een vermoeden van integriteitsschendingen'; dat beschrijft:
- a. De rollen en verantwoordelijkheden bij de behandeling van een vermoeden
- b. De werkwijze
- c. Nazorg, Evaluatie en Moresprudentie

## 12. Inwerkingtreding en publicatie van de gedragscode

12.1 Deze gedragscode treed in werking met terugwerkende kracht op 1 januari 2024 en vervangt de eerder door de gemeenteraad vastgestelde gedragscode voor raads- en collegeleden.

12.2 Deze gedragscode wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van Harderwijk van 16 januari 2025,

| | |
|---|---|
| J. Joon | H.R. Lanning |
| voorzitter | raadsgriffier |